

Про доброчесність в освіті та плагіат

Доброчесність у вищій освіті – частина загальної доброчесності, яка полягає у цілісному розвитку студентів та вихованні доброчесності, яка потім вийде за межі університетського життя і буде проявлятися у формі особистої та соціальної відповідальності впродовж життя.

Цінності доброчесності у вищій освіті є невичерпними та різноманітними, але можна виділити такі:

- свідомо діяти правильно та чесно,
- мати свободу для вираження думки та поважати думки інших,
- бути відповідальним за свої дії стосовно себе та інших учасників академічного процесу,
- бути компетентним
- покращувати свої знання.

Доброчесність
у вищій освіті

Законодавче регулювання

Закон України «Про вищу освіту»:

Стаття 1:

вища освіта - сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти.

Антикорупційний уповноважений в ЗВО

Антикорупційний уповноважений інтегрує та впроваджує інструменти запобігання корупції в усі процеси ЗВО, як це визначають національні та міжнародні антикорупційні стандарти.

Антикорупційний уповноважений в
Житомирській політехніці

КАРПУНЕЦЬ Володимир Дмитрович

Email: kppd_kvд@zту.edu.ua

Кабінет: 231

Завдання уповноваженого:

- Оцінка корупційних ризиків та розробка заходів їх мінімізації
- Проведення внутрішніх перевірок повідомлень викривачів та захист викривачів корупції
- Консультаційно-методична допомога щодо дотримання антикорупційного законодавства (навчання/роз'яснення)
- Виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів
- Візування/антикорупційна експертиза проектів актів (наказів/розпоряджень)
- Здійснення контролю та координації підвідомчих юридичних осіб
- Інформування керівника університету, НАЗК або інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти порушення антикорупційного законодавства

Нормативні документи

- Закон України “Про освіту” (стаття 42)
- Закон України “Про вищу освіту”
- Статут Державного університету “Житомирська політехніка”
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Державному університеті «Житомирська політехніка»
- Кодекс академічної доброчесності Державного університету «Житомирська політехніка»
- Положення про Комісії з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у Державному університеті «Житомирська політехніка»
- Кодекс корпоративної культури Державного університету «Житомирська політехніка»

Відповідальність педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників за порушення академічної доброчесності

- відмова у присудженні ступеня освітньо-наукового чи освітньо-творчого рівня чи присвоєнні вченого звання;
- позбавлення присудженого ступеня освітньо-наукового чи освітньо-творчого рівня чи присвоєного вченого звання;
- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

Відповідальність здобувачів вищої освіти за порушення академічної доброчесності

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту);
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.

Визначення плагіату

ЗУ «Про освіту»:

плагіат – оприлюднення частково або повністю наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження, та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

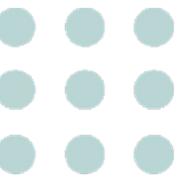
Види академічного плагіату:

Copy & paste plagiarism: використання тексту іншого автора без змін, без цитування та привласнення роботи.

Shake & paste plagiarism: поєднання фрагментів різних текстів або речень для формування нового тексту без цитування, таким чином подаючи його як власні думки.

Idea plagiarism: подання ідей іншого автора своїми словами, без посилання на джерело.

Translation plagiarism: переклад оригінального тексту з іншої мови без посилання на джерело.

Академічний плагіат

Академічним плагіатом є академічна поведінка особи, коли вона використовує слова, ідеї чи результати праці, що належать іншому визначеному джерелу чи людині без посилання на джерело, з якого вона була запозичена, у ситуації, в якій правомірно очікується вказування авторства оригіналу з метою отримати певну користь, пошану, вигоду, які не обов'язково мають бути грошового характеру.

Інші види академічної недоброчесності:

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

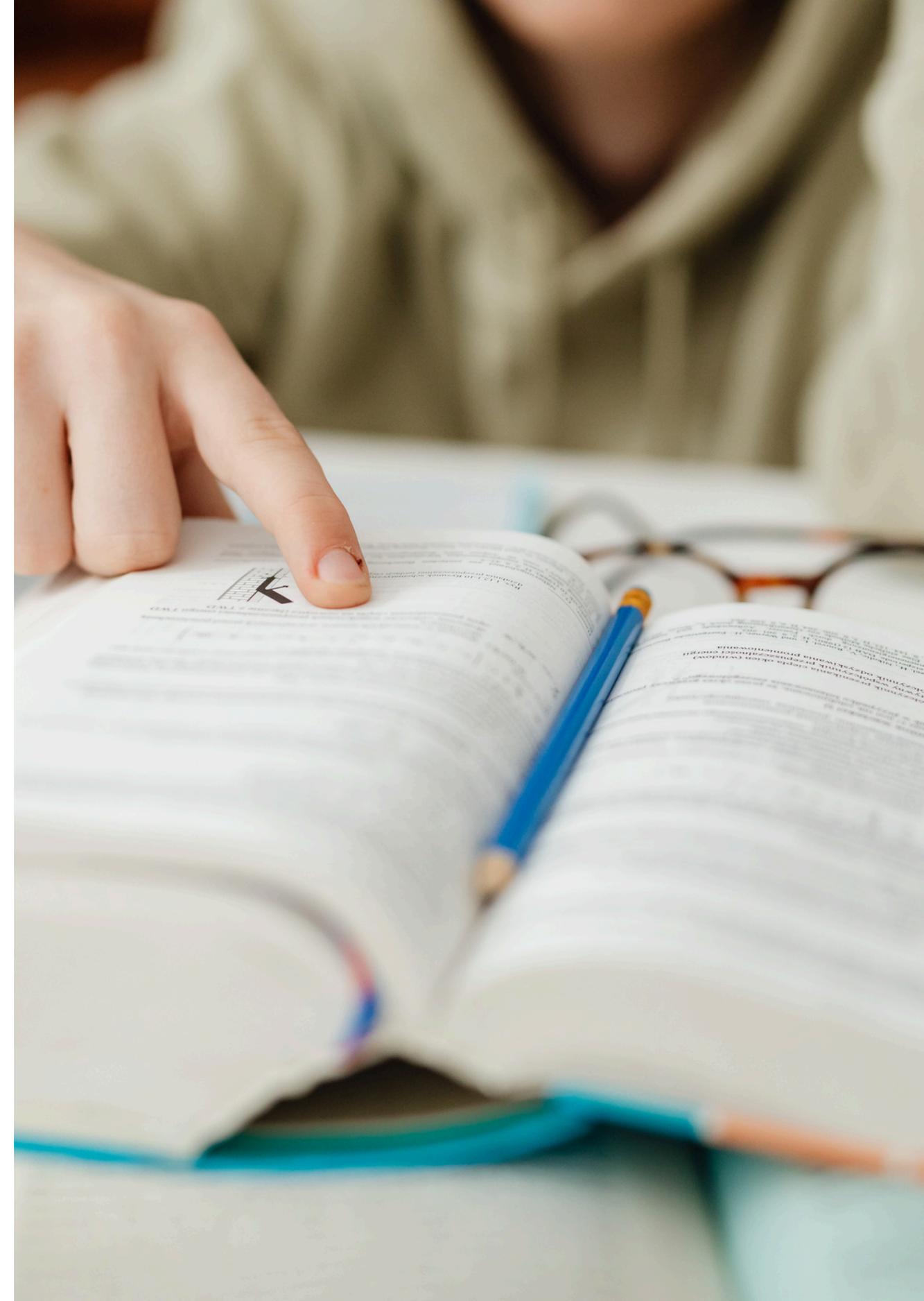
несанкціонована допомога – співпраця студента з кимось іншим (одногрупниками, старшокурсниками тощо) для виконання завдання без дозволу викладача.

Основні правила навчальної та наукової діяльності

- **Самостійність та цитування:** Аспіранти зобов'язані виконувати завдання самостійно. У разі використання будь-яких чужих текстів, ідей, зображень чи розробок необхідно обов'язково зазначити посилання на джерело та/або автора. Посилання має бути оформлене так, щоб можна було чітко розмежувати власний внесок аспіранта від здобутків інших.
 - **Достовірність даних:** Дослідження мають базуватися на надійних фактах. Академічний твір (дисертація, стаття тощо) не повинен містити вигаданих (сфабрикованих) або змінених (сфальсифікованих) даних.
 - **Зазначення всіх причетних:** В оприлюдненому творі мають бути вказані всі його автори, а також інші особи, які допомагали в роботі (наприклад, здійснювали розрахунки, переклад, консультування) із зазначенням характеру їхнього внеску.
 - **Використання штучного інтелекту (ШІ):** Якщо під час роботи використовувався згенерований ШІ контент, про це обов'язково треба повідомити в роботі, вказавши методику або відповідну програму. Недоброчесним вважається видавання згенерованих ШІ результатів за власні.
 - **Самоплагіат:** Використання власних раніше опублікованих текстів у нових статтях вимагає посилання на попереднє джерело. Проте, оприлюднення в дисертації власних попередніх результатів без посилання на джерело їх попереднього оприлюднення не вважається самоплагіатом.
-

Підготовка та захист дисертації

- 01** **Обов'язкова перевірка та публікація:** Текст дисертації до її захисту підлягає обов'язковому оприлюдненню у машинозчитувальному форматі з наданням вільного доступу
- 02** **Кожен академічний твір, на підставі якого присуджується науковий ступінь, обов'язково перевіряється на наявність ознак порушення академічної доброчесності**
- 03** **Відмова у присудженні ступеня:** Якщо в дисертації буде встановлено факт порушення академічної доброчесності, це є беззаперечною підставою для відмови у присудженні наукового ступеня

Види порушень та відповідальність

Аспіранти можуть бути притягнені до академічної відповідальності за такі порушення, як академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, відчуження авторства (наприклад, купівля роботи в іншої особи), приписування авторства та ін.

• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •

Відрахування: Здобувач наукового ступеня відраховується із закладу освіти у разі встановлення факту відчуження авторства, вчинення академічного плагіату внаслідок відчуження авторства, а також до нього можуть застосувати відрахування за фабрикацію чи фальсифікацію. Крім того, передбачено позбавлення права на стипендії та гранти на строк до трьох років

Позбавлення наукового ступеня: Якщо академічний плагіат, фабрикацію чи фальсифікацію виявлять вже після захисту дисертації, особу позбавлять присудженого ступеня доктора філософії та виданого диплома

Наслідки для наукового керівника: Це порушення матиме наслідки не лише для аспіранта. Якщо в дисертації знайдуть плагіат чи фальсифікації, науковий керівник такого здобувача, а також голова та члени спеціалізованої вченої ради і офіційні опоненти будуть позбавлені права брати участь в атестації інших аспірантів строком на два роки